

QUYẾT ĐỊNH

V/v ban hành Chương trình bồi dưỡng ngắn hạn cấp chứng chỉ
Công tác xã hội trong trường học

GIÁM ĐỐC CƠ SỞ II, TRƯỜNG ĐẠI HỌC LAO ĐỘNG - XÃ HỘI

Căn cứ Điều lệ trường đại học được ban hành kèm theo Quyết định 70/2014/QĐ-TTg ngày 10 tháng 12 năm 2014 của Thủ tướng Chính phủ quy định về quyền hạn và trách nhiệm của hiệu trưởng trường đại học;

Căn cứ Quyết định 1265/QĐ-LĐTBXH ngày 07/9/2015 của Bộ trưởng Bộ Lao động-Thương binh và Xã hội về việc quy định chức năng, nhiệm vụ và cơ cấu tổ chức Cơ sở II của trường Đại học Lao động - Xã hội;

Căn cứ Quyết định số 500/QĐ-LĐTBXH ngày 08/4/2019 của Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội về việc kiện toàn cơ cấu tổ chức của Trường Đại học Lao động - Xã hội;

Căn cứ Quyết định số 341/QĐ-LĐTBXH ngày 12/02/2020 của Hiệu trưởng Trường Đại học Lao động - Xã hội về việc giao nhiệm vụ tổ chức các chương trình bồi dưỡng ngắn hạn để cấp chứng chỉ;

Theo đề nghị của Trưởng phòng Khoa học và Hợp tác quốc tế,

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Ban hành kèm theo Quyết định này Chương trình bồi dưỡng ngắn hạn cấp chứng chỉ “Công tác xã hội trong trường học” (chương trình chi tiết kèm theo).

Điều 2. Chương trình bồi dưỡng ngắn hạn cấp chứng chỉ “Công tác xã hội trong trường học” được áp dụng tại Cơ sở II, trường Đại học Lao động – Xã hội.

Điều 3. Trưởng Phòng Tổ chức - Hành chính, Quản lý Đào tạo, Khoa học và Hợp tác Quốc tế, Kế toán - Tài vụ, Trung tâm Đào tạo Bồi dưỡng và Dịch vụ, Trưởng khoa Công tác xã hội, Trưởng đơn vị trực thuộc có liên quan chịu trách nhiệm thi hành quyết định này. /

Nơi nhận:

- Như Điều 3;
- Ban Giám đốc;
- Website Trường (để đăng tải);
- Lưu: VT, KHHTQT.

TS. Phạm Ngọc Thành

BỘ LAO ĐỘNG THƯƠNG BINH VÀ XÃ HỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LAO ĐỘNG – XÃ HỘI (CƠ SỞ II)

Cùng bạn dựng tương lai !

CHƯƠNG TRÌNH BỒI DƯỠNG NGHIỆP VỤ
CẤP CHỨNG CHỈ
CÔNG TÁC XÃ HỘI
TRONG TRƯỜNG HỌC

THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH, NĂM 2020

BỘ LAO ĐỘNG THƯỜNG BINH VÀ XÃ HỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LAO ĐỘNG – XÃ HỘI (CƠ SỞ II)

CHƯƠNG TRÌNH BỒI DƯỠNG NGHIỆP VỤ
CẤP CHỨNG CHỈ
CÔNG TÁC XÃ HỘI TRONG TRƯỜNG HỌC

*(Ban hành kèm theo Quyết định số... /QĐ-CSII ngày.../.../2020
của Giám đốc Cơ sở II, Trường Đại học Lao động – Xã hội)*

MỤC LỤC

GIỚI THIỆU CHUNG	1
1. Giới thiệu chương trình.....	1
2. Mục tiêu đào tạo.....	2
3. Đối tượng tham gia	2
4. Cấu trúc kiến thức của chương trình bồi dưỡng	2
4.1. Tóm tắt nội dung	2
4.2. Cấu trúc kiến thức của chương trình.....	3
5. Định hướng tổ chức thực hiện chương trình	4
5.1. Định hướng xây dựng chương trình chi tiết và biên soạn tài liệu.....	4
5.2. Mẫu biên soạn chương trình chi tiết	4
5.3. Người học.....	5
5.4. Phương thức tổ chức bồi dưỡng.....	5
5.5. Kiểm tra đánh giá.....	5
CHƯƠNG TRÌNH CHI TIẾT.....	6
MODULE 1: LÝ LUẬN CHUNG VỀ CÔNG TÁC XÃ HỘI TRONG TRƯỜNG HỌC.....	7
A. Mục tiêu của chuyên đề.....	7
B. Mô tả tóm tắt nội dung	7
C. Nội dung chi tiết chuyên đề.....	7
1. Tổng quan về công tác xã hội trong trường học	7
2. Nhân viên công tác xã hội trong trường học.....	7
D. Tài liệu học tập.....	8
E. Hình thức tổ chức dạy học.....	8
F. Yêu cầu đối với người học.....	9
MODULE 2. HỆ THỐNG TRƯỜNG HỌC VÀ MỘT SỐ VẤN ĐỀ	10
TRONG TRƯỜNG HỌC HIỆN NAY	10
A. Mục tiêu của chuyên đề.....	10
B. Mô tả tóm tắt nội dung	10
C. Nội dung chi tiết chuyên đề.....	10
1. Hệ thống luật pháp và chính sách liên quan đến trường học	10

2. Hệ thống trường học	10
3. Một số vấn đề nổi cộm liên quan tới học sinh hiện nay.....	10
D. Tài liệu học tập	11
E. Hình thức tổ chức dạy học.....	11
F. Yêu cầu đối với người học.....	11
MODULE 3. CÁC PHƯƠNG PHÁP TÁC NGHIỆP VÀ HOẠT ĐỘNG, DỊCH VỤ CÔNG TÁC XÃ HỘI TRONG TRƯỜNG HỌC.....	
A. Mục tiêu của chuyên đề.....	12
B. Mô tả tóm tắt nội dung	12
C. Nội dung chi tiết chuyên đề.....	12
1. Phương pháp tác nghiệp của nhân viên công tác xã hội trường học.....	12
2. Một số hoạt động, dịch vụ của công tác xã hội trường học	12
D. Tài liệu học tập	13
F. Yêu cầu đối với người học.....	13

GIỚI THIỆU CHUNG

1. Giới thiệu chương trình

Nhà trường giữ vai trò quan trọng trong việc truyền thụ kiến thức cho học sinh, sinh viên, bởi đây được coi là môi trường an toàn và trong lành nhất cho sự hình thành và phát triển nhân cách của mỗi người, tạo nên nguồn nguyên khí của quốc gia. Tuy nhiên, hiện nay những vấn đề xã hội nảy sinh từ môi trường học đường càng ngày càng gia tăng làm ảnh hưởng đến chất lượng giáo dục và cuộc sống của các cá nhân và nhóm người trong trường học. Để ngăn chặn và phòng ngừa các vấn đề xã hội ở trường học hiện nay chủ yếu là nói đến vai trò của gia đình, nhà trường và xã hội một cách chung chung chưa có một cá nhân hay tổ chức nào được nhà nước trao quyền cho việc trợ giúp cá nhân hoặc nhóm người trong trường học vượt qua những khó khăn của mình.

Chương trình cung cấp những tri thức và kỹ năng cần thiết để nhân viên CTXH có thể làm việc được như một thành viên trong đội ngũ đa ngành trong lĩnh vực trường học. Nội dung môn học được kết cấu thành các module với những khối kiến thức cơ bản liên quan đến: tổng quan về CTXH trong trường học; các vấn đề trong trường học hiện nay; hoạt động và dịch vụ CTXH trong trường học.

Do vậy, khoa Công tác xã hội, Trường Đại học Lao động – Xã hội Cơ sở II, Tp. Hồ Chí Minh xây dựng chương trình bồi dưỡng ngắn hạn “Công tác xã hội trong trường học” nhằm trao đổi về vai trò của nhân viên công tác xã hội trợ giúp các đối tượng khác nhau trong trường học bằng kiến thức, kỹ năng và phương pháp của công tác xã hội và giúp người đọc, người học chuyên ngành công tác xã hội tiếp cận với những kiến thức cơ bản về các kỹ năng và phương pháp làm việc với học sinh, phụ huynh học sinh, giáo viên và cán bộ quản lý nhà trường

Tham gia xây dựng chương trình gồm nhiều chuyên gia, giảng viên giàu kinh nghiệm của khoa Công tác xã hội, Trường Đại học Lao động – Xã hội Cơ sở II, Tp. Hồ Chí Minh và một số chuyên gia đến từ các trường học. Do điều

kiện tổ chức biên soạn chương trình còn nhiều hạn chế, rất mong nhận được ý kiến góp ý, bổ sung hoàn thiện chương trình của các chuyên gia, các giảng viên của Nhà trường và những người có quan tâm.

2. Mục tiêu đào tạo

Sau khi học xong học phần này người học đạt được:

+ **Về kiến thức:** Kết thúc chương trình, người học sẽ hình thành các năng lực sau:

Nắm được những kiến thức về CTXH trường học, lịch sử phát triển, vai trò của CTXH trong trường học; các vấn đề trong trường học; hoạt động, dịch vụ của CTXH trong trường học.

+ **Kỹ năng:** Chương trình giúp người học rèn luyện các kỹ năng sau:

Có kỹ năng làm việc với nhà trường, gia đình, học sinh.

Có khả năng nhận diện vấn đề, lập kế hoạch và triển khai phương án can thiệp hiệu quả, khả thi, phù hợp với vấn đề và bối cảnh thực tế

Có khả năng làm việc độc lập và làm việc nhóm; kỹ năng tham vấn học đường.

Có kỹ năng biện hộ và thuyết phục, kết nối nguồn lực.

+ **Thái độ:** Kết thúc chương trình, người học sẽ hình thành các thái độ như sau:

Có thái độ làm việc chuyên nghiệp, chấp nhận, sẵn sàng hỗ trợ thân chủ.

Tuân thủ các giá trị và nguyên tắc đạo đức nghề CTXH.

3. Đối tượng tham gia

Nhân viên CTXH, giáo viên tại các trường học, giảng viên, sinh viên, học viên cao học ngành CTXH và một số ngành phù hợp và những người quan tâm.

4. Cấu trúc kiến thức của chương trình bồi dưỡng

Thời lượng: 50 tiết

4.1. Tóm tắt nội dung

Chương trình bồi dưỡng được chia làm 2 phần chính

Phần 1: Nội dung giảng dạy, huấn luyện, gồm 3 Module chính

Module 1: Lý luận chung về CTXH trong trường học

Module 2: Hệ thống trường học và các vấn đề trong trường học hiện nay

Module 3: Phương pháp tác nghiệp và hoạt động, dịch vụ của CTXH trong trường học

Module 1: Lý luận chung về Công tác xã hội trong trường học

Nội dung Module gồm các kiến thức liên quan đến CTXH trường học, lịch sử hình thành, vai trò của nhân viên CTXH.

Module 2: Hệ thống trường học và các vấn đề trong trường học hiện nay

Module này đề cập đến các nội dung về luật pháp chính sách liên quan đến trường học, các vấn đề trong trường học hiện nay.

Module 3: Phương pháp tác nghiệp và các hoạt động, dịch vụ CTXH trong trường học

Cung cấp người học những kiến thức và cách thức, phương pháp tác nghiệp của nhân viên CTXH và hoạt động, dịch vụ của CTXH trong trường học.

Thực hành

Phần này sẽ tiến hành thực hành tại lớp (tình huống sắm vai) và đi thực tế tại các cơ sở xã hội.

4.2. Cấu trúc kiến thức của chương trình

NỘI DUNG	SỐ TIẾT
PHẦN I: NỘI DUNG GIẢNG DẠY	
Module 1: Lý luận chung về CTXH trong trường học	5
Module 2: Hệ thống trường học và các vấn đề trong trường học hiện nay	5
Module 3: Phương pháp tác nghiệp và hoạt động, dịch vụ CTXH trong trường học	20
PHẦN II: THỰC HÀNH	20
TỔNG CỘNG	50

5. Định hướng tổ chức thực hiện chương trình

5.1. Định hướng xây dựng chương trình chi tiết và biên soạn tài liệu

Yêu cầu

- Các Module được biên soạn ngắn gọn và xúc tích
- Nội dung các Module cần phù hợp với chức năng nhiệm vụ của việc bồi dưỡng.
- Nội dung của các chương, mục trong từng module cần tạo thành một hệ thống tri thức logic.
- Các Module phải có mối liên hệ chặt chẽ với nhau nhưng không trùng lặp, dễ hiểu, tránh làm cho các vấn đề trở nên phức tạp.
- Các Module cần được biên soạn theo kết cấu mở để giảng viên, học viên dễ cập nhật kiến thức, tài liệu, văn bản mới.
- Mỗi Module có câu hỏi thảo luận (có thể bài tập tình huống, tùy theo nội dung từng chuyên đề).
- Có danh mục tài liệu tham khảo sau mỗi chuyên đề.

5.2. Mẫu biên soạn chương trình chi tiết

Tên chuyên đề:

Số tiết học:

A. Mục tiêu của chuyên đề:

Kiến thức:

Kỹ năng:

Thái độ:

B. Tóm tắt nội dung chuyên đề

C. Nội dung chi tiết chuyên đề:

D. Tài liệu học tập:

Tài liệu bắt buộc

Tài liệu tham khảo

E. Hình thức tổ chức dạy học:

Nội dung	Hình thức tổ chức dạy học chuyên đề (Số tiết)					Tổng số tiết
	Lên lớp			Thực tế	Tự nghiên cứu	
	Lý thuyết	Thực hành	Thảo luận			
1.						
2.						
3.						
Tổng						

5.3. Người học

Học viên được khảo sát về kiến thức, kỹ năng trước khoá tập huấn.

Đánh giá kết quả: Bài thu hoạch trên lớp và thực tế tại cơ sở

5.4. Phương thức tổ chức bồi dưỡng

Loại lớp 1: 1 tuần liên tục (5 ngày)

Loại lớp 2: Thứ 7 và chủ nhật (2,5 tuần)

Thời lượng học lý thuyết của mỗi chuyên đề: Không quá 70% tổng số thời lượng của từng chuyên đề.

5.5. Kiểm tra đánh giá

Sau mỗi Module có 1 bài kiểm tra, cuối khoá có 1 bài thu hoạch.

**CHƯƠNG TRÌNH CHI TIẾT
CÔNG TÁC XÃ HỘI TRONG TRƯỜNG HỌC**

MODULE 1: LÝ LUẬN CHUNG VỀ CÔNG TÁC XÃ HỘI TRONG TRƯỜNG HỌC

Tổng số tiết: 05 tiết

A. Mục tiêu của chuyên đề

Sau khi học xong chuyên đề này người học sẽ:

- *Về kiến thức:* Người học hiểu được các nội dung cơ bản CTXH trong trường học; lịch sử hình thành và phát triển CTXH trong trường học; vai trò của nhân viên CTXH trong trường học.

- *Về kỹ năng:* Vận dụng được vai trò trong hỗ trợ giải quyết vấn đề.

- *Về thái độ:* Nhận thức đúng đắn về vai trò của nhân viên CTXH trong trường học.

B. Mô tả tóm tắt nội dung

Trang bị cho người học những kiến thức cơ bản về CTXH trong trường học; lịch sử hình thành và phát triển của CTXH trong trường học; vai trò của nhân viên CTXH trong trường học.

C. Nội dung chi tiết chuyên đề

1. Tổng quan về công tác xã hội trong trường học

1.1. Khái niệm CTXH trường học

1.2. Mục đích, ý nghĩa, tầm quan trọng của CTXH trường học

1.3. Quan hệ giữa CTXH trường học với các ngành nghề liên quan

1.4. Lịch sử phát triển của CTXH trường học

2. Nhân viên công tác xã hội trong trường học

2.1. Khái niệm

2.2. Vai trò, nhiệm vụ của NVXH trường học

2.3. Vai trò, nhiệm vụ của một nhà giáo dục

2.4. Vai trò, nhiệm vụ của nhân viên tham vấn tâm lý

2.5. Vai trò, nhiệm vụ của nhà giáo dục đặc biệt

2.6. Vai trò, nhiệm vụ của người biện hộ, thực hiện chính sách

2.7. Vai trò, nhiệm vụ kết nối nguồn lực trong lĩnh vực bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em.

2.8. Yêu cầu về phẩm chất, tiêu chuẩn nghề nghiệp của NVXH trường học

2.9. Một số phẩm chất đạo đức của CTXH trường học

2.10. Một số tiêu chuẩn nghề nghiệp của CTXH trường học

2.11. Vấn đề đào tạo nhân viên công tác xã hội học đường ở Việt Nam trong giai đoạn hiện nay

D. Tài liệu học tập

[1] Tài liệu CTXH trong trường học

[2] Bộ tiêu chuẩn NASW về CTXH trong lĩnh vực học đường

[3] Trung Hải, “Bạo lực học đường ở Việt Nam - vận dụng đối với công tác xã hội trong trường học”, bài viết Hội thảo Quốc tế, 2015

[4] Thông tư số 33/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo, Hướng dẫn nhiệm vụ CTXH trong trường học.

E. Hình thức tổ chức dạy học

Nội dung	Hình thức tổ chức dạy học chuyên đề (Số tiết)					Tổng số tiết
	Lên lớp			Thực tế	Tự nghiên cứu	
	Lý thuyết	Bài tập	Thực hành			
1.Tổng quan về CTXH trong trường học	2		0			2
2. Nhân viên CTXH trong trường học	3		0			3

Tổng	5	0	0	0	0	5
-------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

F. Yêu cầu đối với người học

- Đảm bảo ít nhất 80% thời gian của chuyên đề;
- Thực hiện các nhiệm vụ do báo cáo viên yêu cầu,
- Hoàn thành bài thi/thu hoạch với mức “Đạt yêu cầu” trở lên.

MODULE 2. HỆ THỐNG TRƯỜNG HỌC VÀ MỘT SỐ VẤN ĐỀ TRONG TRƯỜNG HỌC HIỆN NAY

Tổng số tiết: 5 tiết

A. Mục tiêu của chuyên đề

Sau khi học xong chuyên đề này người học sẽ:

- *Về kiến thức:* Người học hiểu được các nội dung về luật pháp, chính sách liên quan đến trường học; hệ thống trường học; các vấn đề trong trường học hiện nay.

- *Về kỹ năng:* Vận dụng được các vai trò trong giải quyết vấn đề của trường học hiện nay.

- *Về thái độ:* Nhận thức đúng đắn về hệ thống trường học và các vấn đề trong trường học hiện nay.

B. Mô tả tóm tắt nội dung

Trang bị cho người học những kiến thức luật pháp, chính sách liên quan đến trường học; hệ thống trường học; các vấn đề trong trường học hiện nay.

C. Nội dung chi tiết chuyên đề

1. Hệ thống luật pháp và chính sách liên quan đến trường học

1.1. Hệ thống luật pháp

1.2. Hệ thống chính sách

2. Hệ thống trường học

2.1. Giới thiệu chung về cơ cấu tổ chức hệ thống trường học ở Việt Nam

2.2. Vai trò của trường học đối với sự phát triển của trẻ em

2.3. Những ảnh hưởng của khía cạnh văn hóa trong trường học

3. Một số vấn đề nổi cộm liên quan tới học sinh hiện nay

3.1. Vấn đề từ phía học sinh

3.2. Vấn đề từ phía giáo viên, nhà trường

3.3. Vấn đề từ phía phụ huynh, gia đình

3.4. Vấn đề từ phía xã hội

D. Tài liệu học tập

- [1] Tài liệu CTXH trong trường học
- [2] Bộ tiêu chuẩn NASW về CTXH trong lĩnh vực học đường
- [3] Trung Hải, “Bạo lực học đường ở Việt Nam-vận dụng đối với công tác xã hội trong trường học”, bài viết Hội thảo Quốc tế, 2015
- [4] Thông tư số 33/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo, Hướng dẫn nhiệm vụ CTXH trong trường học.

E. Hình thức tổ chức dạy học

Nội dung	Hình thức tổ chức dạy học chuyên đề (Số tiết)					Tổng số tiết
	Lên lớp			Thực tế	Tự nghiên cứu	
	Lý thuyết	Bài tập	Thực hành			
1. Hệ thống luật pháp và chính sách liên quan đến trường học	1		0			1
2. Hệ thống trường học	1		0			1
3.Các vấn đề trong trường học hiện nay	3		0			3
Tổng	5	0	0	0	0	5

F. Yêu cầu đối với người học

- Đảm bảo ít nhất 80% thời gian của chuyên đề;
- Thực hiện các nhiệm vụ do báo cáo viên yêu cầu,
- Hoàn thành bài thi/thu hoạch với mức “Đạt yêu cầu” trở lên.

MODULE 3. CÁC PHƯƠNG PHÁP TÁC NGHIỆP VÀ HOẠT ĐỘNG, DỊCH VỤ CÔNG TÁC XÃ HỘI TRONG TRƯỜNG HỌC

Tổng số tiết: 20 tiết

A. Mục tiêu của chuyên đề

Sau khi học xong chuyên đề này người học sẽ:

- **Về kiến thức:** Người học hiểu được các nội dung về phương pháp tác nghiệp của nhân viên CTXH và các hoạt động, dịch vụ CTXH trong trường học.
- **Về kỹ năng:** Vận dụng được các phương pháp trong cung cấp dịch vụ CTXH trường học.
- **Về thái độ:** Nhận thức đúng đắn về vai trò của các dịch vụ CTXH trong trường học để có thái độ làm việc đúng mực với đối tượng.

B. Mô tả tóm tắt nội dung

Trang bị cho người học những kiến thức về các phương pháp tác nghiệp của nhân viên CTXH và các hoạt động, dịch vụ CTXH trong trường học.

C. Nội dung chi tiết chuyên đề

1. Phương pháp tác nghiệp của nhân viên công tác xã hội trường học

- 1.1. Phương pháp CTXH cá nhân
- 1.2. Phương pháp CTXH nhóm
- 1.3. Phương pháp hỗ trợ dựa trên bằng chứng
- 1.4. Phương pháp hỗ trợ dựa vào điểm mạnh

2. Một số hoạt động, dịch vụ của công tác xã hội trường học

- 2.1. Tham vấn tâm lý học đường
- 2.2. Huy động sự tham gia của cán bộ trường học, phụ huynh và cộng đồng
- 2.3. Xây dựng và điều phối hoạt động của nhóm hỗ trợ
- 2.4. Quản lý ca - Lập kế hoạch can thiệp
- 2.5. Liên kết tìm kiếm các dịch vụ xã hội trong trợ giúp các vấn đề trong trường học
- 2.6. Truyền thông, nâng cao nhận thức

2.7. Vận động chính sách

2.8. Nghiên cứu, phát triển tài liệu

D. Tài liệu học tập

[1] Tài liệu CTXH trong trường học

[2] Bộ tiêu chuẩn NASW về CTXH trong lĩnh vực học đường

[3] Trung Hải, “Bạo lực học đường ở Việt Nam-vận dụng đối với công tác xã hội trong trường học”, bài viết Hội thảo Quốc tế, 2015

[4] Thông tư số 33/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo, Hướng dẫn nhiệm vụ CTXH trong trường học.

E. Hình thức tổ chức dạy học

Nội dung	Hình thức tổ chức dạy học chuyên đề (Số tiết)					Tổng số tiết
	Lên lớp			Thực tế	Tự nghiên cứu	
	Lý thuyết	Bài tập	Thực hành			
1. Phương pháp tác nghiệp của nhân viên CTXH trường học	10		0			10
2. Một số hoạt động, dịch vụ của CTXH trường học	10		0			10
Tổng	20	0	0	0	0	20

F. Yêu cầu đối với người học

- Đảm bảo ít nhất 80% thời gian của chuyên đề;
- Thực hiện các nhiệm vụ do báo cáo viên yêu cầu,
- Hoàn thành bài thi/thu hoạch với mức “Đạt yêu cầu” trở lên.

TS. Phạm Ngọc Thành